

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
карары**

**№5186
03.10.2022**

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшъләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Яшъләрне социализацияләү һәм үз-үзләрен нәтижәле реализацияләү өчен шартлар тудыру максатында, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенен Дәүләт яшъләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрдәге 2403-р номерлы боерыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә тәрбияне бирүне үстерү Стратегиясен раслау турында» 2015 елның 29 маендагы 996-р номерлы боерыгы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенен Дәүләт яшъләр сәясәте нигезләрен тормышка ашыру буенча чаралар планы турында» 2015 елның 12 декабрдәге 2570-р номерлы боерыгы, Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында яшъләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрдәге 1983-ХІІ номерлы законы, шәһәр Уставының 41 статьясы, Башкарма комитетның «Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм нәтижәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 11 сентябрдәге 5326 номерлы карары нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшъләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.
2. Башкарма комитетның финанс идарәсенә «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшъләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасында каралган чараларны финанслауны Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджетында «Яшъләр сәясәте» 07.07 бүлегенә (бүлекчәсе) буенча каралган акчалар хисабына 2023 елга – 160 515,2 мең сум, 2024 елга – 160 647,2 мең сум, 2025 елга – 160 647,2 мең сум күләмендә тәмин итәргә.

3. Башкарма комитетның эш кәгазьләрен алып бару идарәсенә әлеге карарны «Челнинские известия», «Шәһри Чаллы» газеталарында бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru), Яр Чаллы шәһәренең рәсми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка, Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2022 елның 3 октябрэндәге
5186 номерлы карарына
кушымта

«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә
яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы

1 бүлек. «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә
яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасының паспорты

Программаның исеме	«2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы (алга таба – Программа)
Программаны эшләү нигезләре	<p>«Ижтимагый берләшмәләр турында» 1995 елның 19 маендагы 82-ФЗ номерлы Федераль закон; «Яшьләр һәм балалар ижтимагый оешмаларына дәүләт ярдәме күрсәтү турында» 1995 елның 28 июнендәге 98-ФЗ номерлы Федераль закон; «Хәйрия эшчәнлегенә һәм ихтыяри ярдәм (волонтерлык) турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә бала хокукларының төп гарантияләре турында» 1998 елның 24 июлендәге 124-ФЗ номерлы Федераль закон; «Балигъ булмаганнарның күзәтүчесезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрэндәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенен Дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрэндәге 2403-р номерлы боерыгы; Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә тәрбия бирүне үстерү Стратегиясен раслау турында» 2015 елның 29 маендагы 996-р номерлы боерыгы; Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенен Дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен тормышка ашыру буенча чаралар планы турында» 2015 елның 12 декабрэндәге 2570-р номерлы боерыгы; Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясендә ихтыяри ярдәмне (волонтерлыкны) үстерү концепциясен раслау турында» 2018 елның 27 декабрэндәге 2950-р номерлы боерыгы; Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында яшьләр һәм дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрэндәге 1983-ХІІ номерлы законы;</p>

	<p>Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрән бирү турында» 2006 елның 7 апрелендәге 29-ТРЗ номерлы Законы;</p> <p>Татарстан Республикасының «Ихтыяри ярдәм (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләрне жайга салу һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 30 июнендәге 48-ЗРТ номерлы Закон;</p> <p>Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында балаларның һәм яшьләрнең интеллектуаль-ижади потенциалын үстерү Концепциясе «Перспектива» турында» 2012 елның 9 октябрендәге УП-862 номерлы Указы</p>
Программаны төп эшләүче	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләрү идарәсе
Программаны башкаручылар	<p>Программаның координаторы булып Башкарма комитетның яшьләр белән эшләрү идарәсе тора.</p> <p>Төп башкаручылар: Башкарма комитетның яшьләр белән эшләрү идарәсе, Башкарма комитет районнар хакимиятләренең мәгариф, мәдәният һәм яшьләр белән эшләрү бүлекләре, Башкарма комитетның мәдәният идарәсе, Башкарма комитетның физик культура һәм спорт идарәсе</p>
Программаның максаты	Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә дәүләт яшьләр сәясәтен тормышка ашыру
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1) балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ялын оештыру; 2) яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар оештыру, социаль-куркыныч хәлдәге балаларга һәм яшьләргә ярдәм күрсәтү; 3) мәгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү, шул исәптән телефон аша; 4) яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ижади, һөнәри, интеллектуаль потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру; 5) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбиялүгә, яшьләр мохитендә толерантлык тәрбиялүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру; 6) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм эшчәнлегенә жәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру; 7) вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру; 8) Яр Чаллы шәһәрендә дәүләт яшьләр сәясәте активистлары кадрлар резервына ярдәм итү һәм аны үстерү

Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары	2023 - 2025 еллар				
Еллар буенча бүлеп, Программаны финанслау күләме һәм чыганақлары	Финанслау чыганақлары	Программаны тормышка ашыру еллары			
		1 нче ел/ мең сум	2 нче ел/ мең сум	3 нче ел/ мең сум	Барлығы мең сум
	Муниципаль бюджет	160 515,2	160 647,2	160 647,2	481 809,6
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Программаны тормышка ашыруга тотылучы чыгымнар күләменә шәһәр бюджеты мөмкинлекләреннән чыгып, инфляция процесслары һәм Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге территориясендәге икътисадый хәлдән чыгып, төгәллекләр һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин				
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре	Программа 2023-2025 елларга муниципаль яшьләр программасы чараларына жәлеп ителгән 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең санын Яр Чаллы шәһәрендәге яшьләрнең гомуми санына карата 51,36 % итеп сакларга мөмкинлек бирәчәк				
Программаны тормышка ашыруга контрольне оештыру системасы	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе				

2 бүлек. Проблеманың эчтәлегә һәм аны программа ысулы белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Муниципаль яшьләр сәясәте шәһәрнең яшь буыны потенциалын формалаштыруның, үстерүнең һәм актив файдалануның мөһим инструменты булып тора.

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә дәүләт яшьләр сәясәте Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе эшчәнлегә аша тормышка ашырыла, аңа «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясы 34 пункты нигезендә балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чараларны оештыру һәм гамәлгә кертү функцияләре йөкләнгән.

Шәһәрдә яшьләр сәясәте жирле үзидарә органның, төрле милек формасындагы учреждение һәм оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең тырышлыкларын берләштерүне, күпләп бюджеттан тыш финанслар жәлеп итүне, яңа идарә технологияләре кертүне күздә тотучы программа – максатчан ысул нигезендә гамәлгә кертелә.

Программаның актуальеге һәм аны гамәлгә ашыру тормыш зарурлыгына бәйле – бүгенге көндә яшъ кешеләрнең социаль кәефендә ике тенденция ачык күренә:

1. Яшъләр үз көчләрәнә ныграк ышана башладылар, аларның тормыш проблемаларын хәл итүгә әзерлек дәрәжәсе үсте, алар үзләрәнә тормыш перспективаларын һәм тормыш максатларына ирешү мөмкинлекләрән ачык күрәләр.

2. Шомлану һәм тиз кызып китүчәнлек, арыганлык, тормыш һәм киләчәк өчен курку, уңышсызлыklarга борчылу.

Яшъләр арасында таралган үз-үзеңне асоциаль тоту киләчәк буын өчен элеккечә куркыныч тудыра: алкоголь һәм психоактив матдәләр куллану, тәмәке тарту, иртә женси мөнәсәбәтләр, яшъләр криминаль субкультуралары.

Үз-үзләрән болай тотуның социаль куркынычы шунда, тормыш тәжрибәсе булмаган, алкоголизм, наркоманлык, агрессиянең нәтижәләрән алдан күрә белмәгән яшъ кешеләр, аларны нормадан тайпылу дип санамый.

Аларның массакуләм таралуы яшүсмерләрдә мондый хәл нормаль дигән иллюзия тудыра, һәм бу, ахыр чиктә, нәрсә теләсәң шуны эшләргә рөхсәт итүче үз «нормалары» булган үзгә яшүсмер-яшъләр субкультуралары формалашуга китерә.

XXI гасыр яшъ буыны цифрлы яңа жәмгыятьтә үсте. Интернетта даими утыручы яшъләр озаклап басылып эшләргә күнекмәгән, алар импульсив, элекке түгел, артык эмоциональ, азартлы уеннарға, наркотикларға, алкогольгә, компьютер уеннарына бирелүчән һәм теләсә нинди, шул исәптән радикаль йогынтыга дучар булырга мөмкин.

Хәзерге буынның девизы: «Бөтенесе кебек бул!»: яшүсмер хәзер үзе булудан туктады, үл үзенә «мин» леген юкка чыгарды һәм «автоматка» әйләнде, ялгызлык һәм шомлану хисе кичерми. Алмашка анда бар да әйбәт һәм тыныч дигән иллюзия барлыкка килде.

Канәгатьлек хисе хезмәттән, тормышның төрле өлкәләрәнә тирәнлеге һәм эчтәлегенән түгел, ә төрле яңа кискен тойгыларның алмашынып торуыннан туа.

Яшъләрнең энергиясенә тискәре чагылышын киметү өчен, ул энергияне кирәкле агымга кертергә һәм карьера, шәхси үсеш, позитив күнекмәләр формалаштыру өчен «социаль лифтлар» ясап, һәр кешегә үз теләгенә ирешү мөмкинлеге бирергә кирәк.

Хәзерге заман яшъләрәнә проблемалары дәүләт яшъләр сәясәтенә муниципаль дәрәжәдәге өстенлекле юнәлешләрән билгели: яшъләрнең, балалар, яшъләр ижтимагый берләшмәләрәнә ижтимагый әһәмиятле инициативаларына, ижтимагый файдалы эшчәнлегенә ярдәм күрсәтү; яшъ гражданнарның икътисадый мөстәкыйльлеген тәмин итүгә һәм аларның хезмәткә хоукларын гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; яшъ гаиләләргә дәүләт ярдәме күрсәтү; яшъләргә социаль хезмәт күрсәтү; яшъ гражданнарның сәламәтлеген саклау, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, аларны тәрбияләү һәм аларга белем бирү өчен шартлар тудыру.

Яшъләрнең дәүләт яшъләр сәясәтен формалаштыруда һәм тормышка ашыруда катнашуы әлеге программаның төп принципларыннан берсе булып тора.

Программаны тормышка ашыруның төп принциплары:

1) дәүләт яшъләр сәясәтенә тармакара өлкә буларак өстенлеге, барлык дәрәжәдәге максатчан һәм инвестиция программаларын тормышка ашырганда муниципаль учреждениеләрнең материал базасыннан файдалану;

2) яшъләрнең ихтыяжларын һәм кызыксынуларын исәпкә алып, яшъләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенә профилен үзгәртү һәм яшъләр сәясәтенә заманча инфраструктурасын булдыру;

3) формаль булмаган субкультуралар белән үзара эшчәнлек каналлары булдыру;

4) очрашулар, «түгэрэк өстэллэр» оештыру, ел саен уза торган яшьлэр инициативасы фестивальлэрен үткэрү һәм укучы, эшче, ижади, хезмэткэр яшьлэрнең ижтимагый берләшмэлэрен төзүне стимуллаштыру аша «яшьлэр белән диалог» оештырыла.

Башкарма комитетның яшьлэр белән эшлэү идарәсе яшь буында мәдәни, әхлакый кыйммәтлэр, гражданлык позициясе тәрбиялэп, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудырып, шәһәр потенциалын формалаштыру буенча мөһим юнәлешлэрнең зур спектрын тормышка ашыра.

Программа чараларын уңышлы гамәлгә ашыру өчен яшьлэр сәясәтенең муниципаль инфраструктурасы актив кулланыла: 4 яшьлэр үзеге («Заман», «Шатлык», «Орион», «Нур»), 4 социаль учреждение («Диалог» БҺЯППЯҮ), «Яшьлэр ышаныч телефоны» БЯТЭПЯҮ, «Яр Чаллы СХОҮ», «Форпост» ЖТСБЯ(С)ФҮ), 28 яшүсмерлэр-яшьлэр клубы, «Экстрим-парк» һәм яшәү урыны буенча 14 хоккей корты, аларның төп эшчәнлегә булып яшүсмерлэрнең ялын һәм мәшгульлеген оештыру, яшьлэр арасында социаль тискәре күренешлэрне профилактикалау һәм яшүсмерлэр һәм яшьлэр белән спорт-сәламәтлэндерү эше алып бару тора.

Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә, алдагы елларда Яр Чаллы шәһәрндә яшьләрдә актив һәм сәламәт яшәү рәвешенә, сәламәтлекне ныгыту, гражданлык позициясен, хезмәттәгә һәм социаль активлыкны үстерү буенча озак сроклы максатларга ирешү өчен нигез булдырылган.

Хәзерге заман шартларында шәһәр яшьлэр сәясәтенең төрле өлкәләре тирәнәйтүне һәм алга таба үсешне таләп итә, әлегә программа шуларны тормышка ашыруга юнәлдерелгән. Программа барлык яшь гражданнарның ихтыяжларын, үткәрелә торган чараларның адреслылыгын исәпкә алып төзелә, яшь буынны үстерүдә унай тенденцияләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән.

2022 ел башына шәһәрдә 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге 138 996 яшь кеше яши, шул исәптән яшь буенча: 14 яшьтән 17 яшькә кадәрге яшүсмерлэр – 22 087 кеше; 18 яшьтән 23 яшькә кадәрге яшьлэр – 28 012 кеше; 24 яшьтән 30 яшькә кадәр – 39 795 кеше; 31 яшьтән 35 яшькә кадәр – 49 102 кеше. Социаль статус буенча: мәктәп укучылары – 22 087 кеше; көндөзгә уку формасы студентлары – 19 998 кеше (шулардан чит ил студентлары – 2 000 кеше); эшләүче яшьлэр – 100 меңгә якин кеше. Яшьлэр шәһәрдә яшәүчеләрнең 26,3 % ын тәшкил итә.

Шәһәр студентлары - шәһәр халкының шәһәр хакимияте ягыннан аерым игътибар таләп итә торган мобиль категориясе. Муниципалитет, һөнәри белем бирү оешмалары һәм югары белем бирү оешмалары ресурсларын берләштерү генә студентлар алдында да, гомумән шәһәр алдында да торган иң кискен проблемаларны мөмкин кадәр нәтижәле һәм рациональ хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, бу исә, ахыр чиктә, социаль һәм икътисадый планда нәтижә бирәчәк.

Яр Чаллыда тәрбия эшенең күп дәрәжәле системасы эшли, ул оешма житәкчеләре советының ай саен үткәрелә торган киңәшмәләре, тәрбия эшләре буенча проректорлар советының атналык утырышлары аша тормышка ашырыла. Студент яшьлэр белән эшлэү кысаларында иң мөһим һәм төп юнәлеш булып студентларга социаль ярдәм күрсәтү тора.

Шәһәр халкының креатив һәм талантлы яшь буынын тәрбиялэү территория үсешенең хәлиткеч факторы булырга тиеш, әмма бу гына житми, тиешле социаль климат, яшьләрне нәтижәле социализациялэү чаралары, аларда үсешкә, мөстәкыйльлеккә, жаваплылыкка, компетентлыкка һәм һөнәри осталыкка, коммуникатив һәм лидерлык сыйфатларына, гражданлык һәм патриотизм, югары әхлакый һәм мораль стандартларга омтылыш ачу зарур.

Шәһәрдә талантлы яшьләргә рухи-интеллектуаль тәрбия бирүгә һәм ярдәм итүгә аерым игътибар бирелә. Ел саен яшьләр һәм шәһәр халкы өчен «Яшьләр көне», «Жиңү көне», «Ватанны саклаучылар көне», «Хәрби хезмәткә чакырылуучылар көне» кебек зур чаралар үткәрелә. Эмма яшьләрнең ижади потенциалын тормышка ашыру камилләштерүгә мохтаж. Талантлы ижади яшьләр вәкилләренең шәһәр ижади конкурсларының сайлап алу һәм финал этапларында катнашуына карамастан, бу чаралар финанслау чикле булу аркасында барлык теләүчеләрне колачлый алмый.

Талантлы яшьләрне ачыклау һәм алга этәрү системасының, яшьләрне инновацион эшчәнлеккә жәлеп итү механизмнарының камил булмавы икътисадны һәм шәһәр тормышының башка өлкәләрен модернизацияләү буенча социаль-икътисадый өстенлекләргә гамәлгә ашыруны сизелерлек кыенлаштырырга мөмкин. Яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау мәсьәләләрен хәл итүдә, тулаем шәһәр яшьләр сәясәтен тормышка ашырудагы кебек, ижтимагый оешмалар һәм ихтыяри отрядлар ышанычлы партнер булып тора. Уңай тормыш кыйммәтләре формалашкан яшь кешенең төрле деструктив күренешләр һәм берләшмәләр йогынтысына элгү ихтималы азрак.

Балалар һәм яшьләр хәрәкәте үсә, аларда катнашучылар саны 3000 кешедән артып китә. Ижтимагый оешмалар һәм берләшмәләрнең эшен шәһәр ижтимагый оешмалар үзәге һәм ихтыяри ярдәмчеләр үсеше үзәге алып бара.

Яшьләрнең социаль инициативаларына тиешле дәрәжәдә ярдәм күрсәтелми - яшьләрнең ижтимагый-файдалы эшчәнлеген стимуллаштыру һәм бүләкләү чаралары эшләргә, яшьләр белән эшләүче белгечләрнең һөнәри осталыгын үстерү, кадрлар потенциалын саклап калу өчен шартлар тудырырга кирәк, бу исә шәһәрнең ижтимагый хәрәкәтендә катнашучылар санын арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Дәүләт яшьләр сәясәте активистларының кадрлар резервын үстерү һәм аңа ярдәм итү максатыннан, Яр Чаллы шәһәрәндә ел саен 20 исемле стипендия һәм шәһәр Хакименең 10 премиясе тапшырыла.

Эшкә урнашу яшьләр өчен мөһим мәсьәлә булып тора. Укучы һәм студент яшьләрне даими, вакытлыча һәм бер тапкыр эшкә урнаштыруда ярдәм итү максатыннан, укудан буш вакытта һәм каникуллар чорында шәһәр оешмалары һәм предприятиеләре белән кадрларга ихтыяжны ачыклау буенча эш алып барыла. Кергән вакансияләр турында мәгълүмат көн саен мәгълүмат ресурсларында урнаштырыла. Кадрлар эзерләү буенча проблема юк кебек тоела, эмма шуңа да карамастан күп кенә предприятиеләрдә эш урыннарына вакансияләр ачык. Димәк, яшьләрдә я мотивация юк, я алар шәһәр предприятиеләренә кирәкле һөнәрләрнең күптөрлелеге турында хәбәрдар түгел.

Шуңа күрә эшче һәм инженер һөнәрләрен популярлаштыру максатыннан Яр Чаллы шәһәрәндә урта звено укучылары, студентлар һәм эшләүче яшьләр белән һөнәри юнәлеш бирү буенча актив эш алып барыла. Яшьләрнең «Таныш булыгыз-профессионаллар!», «Чаллыда эшлә!» һөнәри юнәлеш бирү проектлары тормышка ашырыла, аларның кысаларында предприятиенең житештерү процессы һәм кадрлар составы белән якыннан танышу бара.

Шуңа бәйле рәвештә, эшләүче яшьләрнең актив тормыш позициясен һәм шәһәрнең ижтимагый-сәяси тормышында катнашырга эзерлеген формалаштыру максатында, предприятиеләрдә, оешмаларда һәм учреждениеләрдә яшьләр белән эшләү структураларын булдыру буенча эшне активлаштырырга кирәк. Предприятиеләрдә яшьләр белән эш алып бару яшь хезмәткәргә һөнәри планда (техник проектлар, һөнәри осталык конкурслары, укыту) үсәргә мөмкинлек бирә, аның шәхес буларак үсешенә һәм үз-үзен реализацияләүгә ярдәм итә.

Яр Чаллы шәһәренең социаль-икътисадый үсеше мәсьәлэләрен хәл итүдә кече һәм урта бизнес мөһим роль уйный. Эшмәкәрлеккә актив һәм сәләтле яшьләрне жәлеп итү, шулай ук яшь эшмәкәрнең уңай имиджын формалаштыру һәм популярлаштыру, яшьләрнең үзмәшгульлегенә ярдәм итү стимуллаштыру факторы булып тора. Моннан тыш, яшьләр арасында социаль тискәре күренешләрне профилактикалау дәүләт яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлеше булып тора, наркоманлык, күзәтүчесезлек һәм хокук бозуларны профилактикалау, толерантлык формалаштыру, яшьләр арасында суицидларны профилактикалау, белгечләр, ата-аналар белән эшне оештыру, тикшеренү эше, ведомствоара хезмәттәшлек кебек мөһим юнәлешләр гамәлгә ашырыла.

Шулай итеп, бүген Яр Чаллы шәһәрендә яшьләр сәясәте, шәһәрнең социаль сәясәтендә өстенлекле юнәлешләрнең берсе буларак, системалы һәм тотрыклы характерга ия, яшь буынның үсешенә һәм аның проблемаларын хәл итүгә актив ярдәм итә.

Әмма шәһәрдә бу өлкәдә кайбер проблемалар да бар, алар арасында түбәндәгеләрне аерып күрсәтергә мөмкин:

1) яшьләр сәясәте инфраструктурасы жәмгыять куйган таләпләрдән һәм яшьләрнең ихтыяжларыннан калыша;

2) талантлы яшьләр Россиянең эре шәһәрләренең һәм чит илләрнең югары уку йортларында белем алырга китә һәм, шуның нәтижәсе буларак, шәһәрдә югары квалификацияле кадрлар саны кими;

3) яшьләрне шәһәрнең социаль тормышына интеграцияләү һәм килгән яшьләрне яңа шартларга жайлаштыру проблемаларының булуы;

4) балигъ булмаганнар һәм яшьләр арасында жинаятьчелекнең арту тенденциясе кабат барлыкка килү.

Программада тәкъдим ителгән чаралар югарыда күрсәтелгән проблемаларны хәл итәргә ярдәм итә.

3 бүлек. Программаның максаты һәм бурычлары

Программаның төп максаты – Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә дәүләт яшьләр сәясәтен тормышка ашыру.

Әлеге максатка ирешү өчен Программа түбәндәге бурычларны тормышка ашырырга тиеш:

1) балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ялын оештыру;

2) яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз-үзләрен асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга, социаль куркыныч хәлдә булган балаларга һәм яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

3) мәгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү, шул исәптән телефон аша;

4) яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ижади, һөнәри, интеллектуаль потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

5) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә, яшьләр мохитендә толерантлык тәрбияләүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

6) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм эшчәнлегенә жәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

7) вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру;

8) Яр Чаллы шәһәрндә дәүләт яшьләр сәясәте активистлары кадрлар резервына ярдәм итү һәм аны үстерү.

4 бүлек. Программаны тормышка ашыру сроклары һәм этаплары

Программаны тормышка ашыру өч елга исәпләнгән – 2023-2025 еллар.

5 бүлек. Программаны ресурслар белән тәмин итү

2023-2025 елларга Программаны финанслау күләме 481 809,6 мең сум.

Программаны финанслау чыганагы булып Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджеты тора.

2023-2025 еллар чорына барлыгы – 481 809,6 мең сум, шул исәптән Программаны тормышка ашыру еллары буенча:

2023 ел – 160 515,2 мең сум, 2024 ел – 160 647,2 мең сум, 2025 ел – 160 647,2 мең сум.

Финанслау күләме прогноз характерында һәм аңа агымдагы финанс елына һәм план чорына Яр Чаллы шәһәре бюджеты проектын формалаштырганда төгәллек кертелергә тиеш.

6 бүлек. Программа чаралары системасы

Программа чаралары яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының хезмәт күрсәтүләр һәм хезмәтләр база (тармак) исемлеге, норматив документлары нигезендә билгеләнгән.

Программа чаралары системасы түбәндәге юнәлешләр буенча эшләрне берләштерә:

1) яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз-үзләрен асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга, социаль куркыныч хәлдә булган балаларга һәм яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

2) яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләргә һәм яшьләргә үз-үзләрен реализацияләү өчен шартлар тудыруга, ижади, һөнәри, интеллектуаль потенциалларын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

3) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрдә гражданлык һәм патриотик хисләр тәрбияләүгә, яшьләр арасында толерантлык тәрбияләүгә, хокукый, мәдәни һәм эхлакый кыйммәтләрне формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

4) яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм (волонтерлык) һәм башка социаль эһәмияткә ия эшчәнлеккә жәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлығын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, шулай ук яшьләрнең белем алулары өчен шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру;

5) яшьләргә үсү өчен өчен уңайлы мәгълүмат кыры формалаштыру, дәүләт структуралары, ижтимагый берләшмәләр һәм яшьләр арасында кире элемент механизмнарын булдыру, шулай ук яшьләргә патриотик һәм гражданлык тәрбиясе бирү өчен мәгълүмати инфраструктураны куллануның нәтижәлелеген арттыру;

6) яшь гаиләләр өчен уңай шартлар тудыру һәм гаилә культурасы кыйммәтләрен һәм уңышлы яшь гаилә образын формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру, яшь гаиләләргә һәрьяклап ярдәм итү;

7) сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыру, яшьләрнең физик үсеше

өчен шартлар тудыру, экологик культура формалаштыру, шулай ук яшьләрнең тормыш иминлеге культурасы дәрәжәсен күтәрү.

7 бүлек. Нәтижелелекне бәяләү индикаторлары

Программаны тормышка ашыруның сан күрсәткече булып нәтижелелек индикаторлары белән үлчәнә торган максатка ирешү тора:

т/с	Күрсәткечләрнең исеме	Хисап формуласы	Чыганак
1.	Яшьләрнең гомуми санына карата яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенә жәлеп ителгән 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең саны, %	$C = \frac{C1 \times 100\%}{C2}$ <p>монда C1 - яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенә жәлеп ителгән кешеләр саны C2 – Яр Чаллы шәһәрндә 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең гомуми саны</p>	Яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләренә эшчәнлеге турында хисап

8 бүлек. Программаны тормышка ашыруның нәтижелелеген бәяләү

Программа 2023-2025 елларга муниципаль яшьләр программасы чараларына жәлеп ителгән 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең санын Яр Чаллы шәһәрндәге яшьләрнең гомуми санына карата 51,36 % дәрәжәсендә сакларга мөмкинлек бирәчәк.

Программада куелган максатны үтәүгә ирешүне характерлаучы сыйфат күрсәткечләре булып түбәндәгеләр тора:

1) яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлегенә төп юнәлешләре буенча чараларны үтәү проценты – 90% тан ким түгел;

2) яшүсмерләр һәм яшьләрнең үз-үзләрен асоциаль һәм деструктив тотышларын профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар санын арттыру, аларда катнашучы балалар һәм яшьләр санын 20 мең кешегә кадәр житкерүгә исәпләп;

3) яшьләр сәясәте өлкәсендә югары белемле кадрлар өлешен арттыру - хезмәткәрләрнең гомуми саныннан 90% ка кадәр;

4) конкурс чараларында катнашучы балалар һәм яшьләр санын арттыру-база чорыннан 5% ка;

5) чараларда катнашучы үзгә социаль төркемдәге балалар һәм яшьләр санын 300 кешегә кадәр арттыру;

6) ихтыяри ярдәм эшчәнлегендә катнашучы яшьләр санын арттыру – база чорыннан 3% ка.

Программаны практик тормышка ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәргә тиеш:

1) шәһәрнең уңай социаль-икътисадый үзгәрешләрендә яшьләрнең ролен арттыру;

2) яшь гаилә институтын ныгыту, яшьләрнең торак-көнкүреш шартларын яхшырту;

3) хезмәт базарында яшьләрнең конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру, яшьләрне эш белән тәэмин итү һәм һөнәри юнәлеш бирү;

4) яшьләр арасында жинаятьчелек, наркомания, эчкечелек һәм экстремизм кебек тискәре (социаль куркыныч) күренешләрнең дәрәжәсен киметү;

5) программаларны, проектларны һәм клуб берләшмәләрен гамәлгә ашыру юлы белән муниципаль учреждениеләрнең күп профильлелеген саклап калу һәм үстерү;

6) телефоннан шалтыратуларны өзлексез эшкәртүне оештыру, көчләр яисә башка авыр тормыш хәлендә калган яшүсмерләргә һәм яшьләргә ашыгыч психологик ярдәм күрсәтү;

7) талантлы һәм сәләтле яшьләргә ачыклау һәм аларга ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар үткәртү;

8) яшьләргә интеллектуаль, әхлакый һәм ижади потенциалын арттыру, милли үзгән, гражданлык һәм патриотизмны үстерү;

9) яшьләр ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегендә катнашучы яшьләргә санын саклап калу;

10) яшь гражданнар өчен мәгълүмати хезмәтләргә киңәйтү;

11) яшьләргә эшлекле активлыгын һәм булдыклылыгын үстерү; яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә бизнесны аякка бастырырга ярдәм итү һәм мәгълүмати ярдәм күрсәтү;

12) шәһәр яшьләргә гражданлык үсеше һәм үз-үзләрен социаль реализацияләү өчен уңайлы шартлар тудыру;

13) шәһәр предприятиеләрендә, оешмаларында һәм учреждениеләрендә яшьләр белән эшләүче структураларны үстерү.

Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелегә күрсәткеч булып яшьләргә жәмгыятьтәге социаль-иқтисадый хәлен яхшырту, яшьләр арасында социаль-тискәре күренешләргә киметү тора.

9 бүлек. Максатлар, бурычлар, нәтижеләрне бәяләүнең индикаторлары һәм «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә яшыләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын чаралар буенча финанслау

Бурычның исеме	Төп чараларның исеме	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Башкаручылар	Индикаторларның зурлыгы				Финанслау, финанс чыганагын күрсәтеп, мең сум		
				2022 база	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Максатның исеме: Яшыләрне социализацияләү һәм аларга үз мөмкинлекләрен нәтижелә тормышка ашыру өчен шартлар тудыру							Муниципаль бюджет			
2023-2025 елларга муниципаль яшыләр программасы чараларына жәлеп ителгә 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшыләрнең чагыштырма авырлыгы, %				51,36	51,36	51,36	51,36	-	-	-
Балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшыләрнең ялын оештыру	Яшыләр өчен программаларны, проектларны тормышка ашыру	Программалар, проектлар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	7	16	16	16	158 515,2	158 647,2	158 647,2
			«Нур» ЯҮ» МАУ	14	14	14	14			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	13	13	13	13			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	8	8	8	8			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	10	12	12	12			
	Түгәрәкләр һәм секцияләр эшчәнлеген оештыру	Түгәрәкләр һәм секцияләр саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	9	9	9	9			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	8	8	8	8			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	2	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	8	10	10	10			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	70	60	60	60			
	Шөгылльәнүчеләр саны, кеше		«Заман» ЯҮ» МАУ	400	300	300	300			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	350	350	350	350			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	30	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	200	200	200	200			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	2000	2000	2000	2000			

	Яшьләр ижтимагый берләшмәләре эшчәнлеген оештыру һәм ярдәм күрсәтү	Ижтимагый берләшмәләр саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	8	8	8	8			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	9	9	9	9			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	2	2	2	2			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	1	1	1	1			
		Шөгылләнүчеләр саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	40	40	40	40			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	250	250	250	250			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	180	180	180	180			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	25	25	25	25			
	Яшьләр сәясәте учреждениеләренен башка ял эшчәнлеге	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	35	25	25	25			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	200	200	200	200			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	45	45	45	45			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	20	25	25	25			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	70	40	40	40			
		Катнашучылар саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	6000	4300	4300	4300			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	2800	2800	2800	2800			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	2500	2500	2500	2500			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	600	1000	1000	1000			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	6000	3500	3500	3500			

	Мэдэни-ял, массакүлэм спорт чаралары оештыру хэм үткэрү	Мэдэни-ял, массакүлэм спорт чараларының саны, берэмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	28	18	18	18			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	85	85	85	85			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	10	10	10	10			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	40	40	40	40			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	600	400	400	400			
		Катнашучылар саны, кеше	«Заман» ЯҮ» МАУ	1800	2500	2500	2500			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	8000	8000	8000	8000			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	1000	1000	1000	1000			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	10000	10000	10000	10000			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	1800 0	1200 0	1200 0	1200 0			
Яшүсмерләрнен хэм яшьләрнен асоциаль хэм деструктив тәртибен профилактикала уга юнәлдерелгән чаралар оештыру, социаль куркыныч хәлдәге балаларга хэм яшьләргә ярдәм күрсәтү	Яшьләр мохитендә асоциаль хэм деструктив тәртипне профилактикалау буенча чаралар үткэрү	Чаралар саны, берэмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	25	30	30	30			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	50	50	50	50			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	20	20	20	20			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	152	152	152	152			
			«Диалог» БҺЯППЯҮ» МБУ	150	100	100	100			
			«Форпост» ЖТСБЯ(С)Ф үзәге» МБУ	7	7	7	7			
		Жыелган хэм эшкәртелгән статистик мәгълүматлар саны, берэмлек	«Диалог» БҺЯППЯҮ» МБУ	200	100	100	100			
			«Заман» ЯҮ» МАУ	26	30	30	30			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	52	52	52	52			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	17	17	17	17			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	22	2	2	2			
			«Яшүсмер» яшәү урыны буенча Я(Я)КҮ» МАУ	152	152	152	152			

			«Форпост» ЖТСбЯ(С)Ф үзөгө» МБУ	9	9	9	9			
Мэгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү, шул исәптән телефон аша	Индивидуаль һәм төркемле консультацияләр, методик консультацияләр, телефон буенча консультацияләр оештыру һәм үткәрү	Консультацияләр саны, берәмлек	«Диалог» БһЯППЯУ» МБУ	250	300	300	300			
			«Яшьләр ышаныч телефоны» БЯТЭПЯУ» МБУ	7500	8000	8000	8000			
		Эшкәртелгән чакырулар саны	«Яшьләр ышаныч телефоны» БЯТЭПЯУ» МБУ	8000	8500	8500	8500			
Яшьләр сәясәте өлкәсендә талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең үз мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ижади, һөнәри, интеллектуаль потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру	Талантлы һәм инициативалы яшьләргә ярдәм күрсәтү системасын формалаштыруга һәм үстерүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯУ» МАУ	65	50	50	50			
			«Нур» ЯУ» МАУ	50	50	50	50			
			«Орион» ЯУ» МАУ	15	15	15	15			
			«Шатлык» ЯУ» МАУ	40	50	50	50			
			«Яр Чаллы СХОУ» МАУ	15	15	15	15			
		Мэгълүмати-аналитик материаллар саны, берәмлек	«Заман» ЯУ» МАУ	1	1	1	1			
			«Нур» ЯУ» МАУ	1	1	1	1			
			«Орион» ЯУ» МАУ	1	1	1	1			
			«Шатлык» ЯУ» МАУ	1	1	1	1			
		Үткәрелгән мониторинглар саны, берәмлек	«Заман» ЯУ» МАУ	2	2	2	2			
			«Нур» ЯУ» МАУ	2	2	2	2			
			«Орион» ЯУ» МАУ	1	1	1	1			
			«Шатлык» ЯУ» МАУ	2	2	2	2			

		Эш нэтижэлэре буенча төзелгэн хисаплар саны, берэмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	65	50	50	50			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	50	50	50	50			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	40	50	50	50			
Яшьләр саясәте өлкәсендә яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә, яшьләр мохитендә толерантлык тәрбияләүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру	Яшьләрне гражданлык һәм патриотик тәрбияләүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру	Чаралар саны, берэмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	36	36	36	36			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	50	40	40	40			
			«Форпост» ЖТСБЯ(С)Ф үзәге» МБУ	116	116	116	116			
		Жыелган һәм эшкәртелгән статистик мәгълүматлар саны, берэмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	36	37	37	37			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	15	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	50	2	2	2			
			«Форпост» ЖТСБЯ(С)Ф үзәге» МБУ	116	116	116	116			
		Үткәрелгән мониторинглар саны, берэмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	1	1	1	1			
			«Форпост» ЖТСБЯ(С)Ф үзәге» МБУ	1	1	1	1			

Яшьләр сәясәте өлкәсендә яшьләрне инновацион, эшмәкәрлек, ихтыяри ярдәм эшчәнлегенә жәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлығын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән чаралар оештыру	Ихтыяри ярдәм эшчәнлеген, социаль әһәмияткә ия инициативаларны үстерүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру	Чаралар саны, берәмлек	«Заман» ЯҮ» МАУ	6	6	6	6			
			«Нур» ЯҮ» МАУ	15	15	15	15			
			«Орион» ЯҮ» МАУ	145	145	145	145			
			«Шатлык» ЯҮ» МАУ	30	30	30	30			
Вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру	Вакытлыча эшкә урнаштыру юлы белән укудан буш вакытта һәм жәйге каникул чорында яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең мәшгульлеген тәмин итү	Вакытлыча эшкә урнаштыру буенча хезмәттән файдаланган гражданның саны, кеше	«Яр Чаллы СХОУ» МАУ	2000	2000	2000	2000			
		Вакытлы эшкә керешкән гражданның саны, кеше		1600	1600	1600	1600			
Яр Чаллы шәһәрәндә дөүләт яшьләр сәясәте активистларының кадрлар резервына ярдәм күрсәтү һәм аны	Яшьләр сәясәте активистларын шәһәр Хакиме стипендияләре белән бүләкләү	Яшьләр сәясәте өлкәсендә адреслы ярдәмнән файдаланган лидерлар һәм активистлар саны, кеше	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	20	20	20	20	480,0	480,0	480,0

үстерү	Яшьләр сәясәте өлкәсендә иң яхшы хезмәткәрләргә шәһәр Хакиме премиясе тапшыру	Яшьләр сәясәте өлкәсендә адреслы ярдәмнән файдаланган лидерлар һәм активистлар саны, кеше	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	10	10	10	10	260,4	260,4	260,4
	Шәһәр чаралары, конкурслар, фестивальләр үткөрү, республика һәм бөтенроссия конкурсларында һәм чараларында катнашу	Чаралар саны, берәмлек	Башкарма комитетның яшьләр белән эшләү идарәсе	27	27	27	27	1 259,6	1 259,6	1 259,6
барлығы:								160 515,2	160 647,2	160 647,2

Башкарма комитет Аппараты
 Җитәкчесе урынбасары,
 эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева